

HAJDUFÖLD

ELŐFIZETÉSI ÁR HELYBEN ÉS VIDÉKEN
 Egy hónap . . . 50 K Félévre . . . 220 K
 Égyszévre . . . 110 K Egész évre . . . 440 K
ÖT PÉLDÁNY ÁRA: 2 KORONA

KERESZTYÉN POLITIKAI NAPILAP
 Megjelenik héttől kivételével minden nap
 Felelős főszerkesztő: Dr Komlóssy Imre

SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL
 DEBRECZEN, PIACZ-UTCZA 50. SZÁM
 INTERURBAN TELEFON: 3-48. SZÁM

Wolff Károly a kálvinizmus hivatásáról és a keresztyének egyességéről

Az Egyesült Keresztyén Nemzeti Liga debreceni közgyűlése

Wolff Károly beszéde

Vasárnap reggel 8 óra 20 perckor futott be az a különvonat, amely az Egyesült Keresztyén Nemzeti Liga küldöttségét hozta Debrecenbe. A különvonaton érkeztek meg Wolff Károly az udvarnagyi bíróság és a Budapesti Keresztyén Párt elnöke, Bernáth István, a Gazdaszövetség és a Szövetkezetek Országos Szövetségének elnöke, Viczián István ügygyi, Fáy Gyula földmivelésügyi államtitkárok, Kelety Dénes, a Máv. elnökgazdátja, br. Feilitzsch Bertold, a Move, gr. Ráday Gedeon a Tevel elnökei, Biber Gyula, Bdnó László és Halász Lajos kiküldöttek. Fogadtatásukra megjelentek a pályaudvaron Hubert Ottó és Szomjas Gusztáv főispánok, Vargha Elemér dr városi tanácsnok, Ghiczy Tihamér kerületi rendőrfőkapitány, Sághy Lajos városi rendőrfőkapitány, Lovassy József főparancsnok, Haendel Vilmos egyet. tanár, a Liga debreceni osztályának elnöke, Iványi Béla és Mitrovics Gyula egyetemi tanárok, a Liga választmányának dr. Dávid István ügyvezető elnökkel élén, az Éme küldöttsége és a polgári egyesületek képviselői. Hubert főispán szívesen szavakkal üdvözölte a város vendégeit, akik a vasúti étteremben rövid vilásláreggelhez ültek, majd a város fogatain egy részük az Ispótlay templomba, más részük a katolikus templomba hajtatott isteni tiszteletre. Tizenegy órakor pedig a Székely Társaság matináján vettek részt a vármegyeház dísztermében. — Egy óraker közös ebéd volt tiszteletükre az Angol Királynő éttermében, majd három óraker kezdetét vette a Liga közgyűlése, melyet Haendel Vilmos egyetemi tanár, a Liga debreceni osztályának elnöke nyitott meg. Üdvözölte a nagy számban egybegyűlt közönséget, a budapesti vendégeket és az államrendőrség hivatalos képviselőjét Sághy Lajos rendőrfőtanácsost, akit a megjelentek zajos ovációjában részesítettek, vizsonzásul azért az igazságtalan meghurcoltatásért, amelyben pártatlansága és becsületes kötelességteljesítése miatt legutóbb része volt. Az elnök bejelenté ezután, hogy Teleki Pál gróf miniszterelnök hivatalos elfoglaltsága miatt a közgyűlésen nem jelenhetett meg és a következő táviratban mentette ki elmaradását:

Mélységes sajnálattal maradtam távol országos ügyek intézésében a debreceni gyűlés elnöki székéből. Megszerettem volna mondani élő szóval is, hogy a keresztyének összetartása és a keresztyén felekezetek békeje létfeltétele őknek Magyarországnak. Megakartam mondani, hogy ez nem lelkes szónoki beállítás, nem egyesek keresztyén érzéséből fakadt meggyőződés, hanem a legújabb kor világtörténelmi eseményeinek és féltett kulisszatitkaiknak ismeretéből levont következtetés, kérielhetetlen igazság. Ezért, ha konkolyt hintenek közöttünk, ne higgyünk vakon, hanem kérdezzük: kinek az érdeke a keresztyén felekezetek közt egyenlenséget szítani? Senki sem tökéletes, ezért mindig fogunk hibázni egymás ellen, de ne tetézzük a bajt s a közös ellenség örömét azzal, hogy hibára hibával felelünk. Bocsássunk meg a kis hibáért, hogy ne tegyük kockára a nemzeti érdekeket. A keresztyén egyességet ápoló Liga minden keresztyén kormányának legerősebb támasza. Munkájában egész szívvel üdvözölöm a Liga debreceni osztályát.

Az elnök indítványozza, hogy a táviratot egész terjedelmében vegyék jegyzőkönyvbe. A közgyűlés élénk tetszéssel fogadja az indítványt s mikor Szomjas főispán proponálja, hogy táviratban üdvözöljék a miniszterelnököt, a megjelentek zajos éljenzéssel tüntettek Teleki Pál mellett. — Esután emelkedett szólásra Wolff Károly, az udvarnagyi bíróság elnöke s a következő beszédet mondotta:

Mélyen tisztelt közgyűlés! Az Egyesült Keresztyén Nemzeti Liga országos szervezete előtt a debreceni osztály mindenkor különösen kedves gyermek volt. Ha elnöktársam, gróf Teleki Pál nem lenne akadályozva országos ügyek miatt, az ő társaságában dokumentálnám azt a különös sulyt, amelyet mi a központban a debreceni osztálynak tulajdonítunk. Egy évvel ezelőtt a Liga ittani osztályában alakuló gyűlésen szólottam Önökhöz. Akkoriban az emberi lelkeket kerestem hallgatóim sorában és a kétely között tépelődő emberi lelkeknek akartam megmutatni a hitből fakadó lélekek a kivezető utat. Sohasem volt aktuálisabb kérdés az emberi társadalomban, mint ezekben a sulyos napokban az emberi lélek problémája. Mert ne gondolják azt, hogy nagy dolgok fogják eldönteni az emberek sorsát: a döntés az emberi lelkektől függ. Én itt ezen a helyen hirdetem Krisztus művének dicsőségét.

A napokban egy liberális újság jutott a kezembe, amely megállapítja, hogy a marxizmus az egész világon csúszó jutott. Ez a liberális újság mondotta. Ebben a pillanatban a szociális termelés a legveszélyesebb pillanatát éli a szovjet-orosz államban. A legújabb kimutatás szerint 50 millió ember életébe került a marxizmussal való kísérletezés. 50 millió lélek szállt fel az Urhoz. Minő bűn az, hogy lelkiismeretlen kezekhez van az ember sorsa kötve, irányítva. A liberális lap megállapítja a harc rettentő áldozatait, de orvoslás tekintetében nem tud megoldást ajánlani. Ott áll a tévelygők között, keresik a kivezető utakat, kik nem ismerték az Istent. Keresik a kivezető utat, de nem találják. Mi, a megszervezett magyarság megtaláljuk ezt és ez a kivezető ut a keresztyén gondolat és nemzeti eszme. (Taps.) Ez az egyedüli feltámadási lehetőség, ezt nem csupán tapsolni, hanem követni is kell. Csonka-Magyarországon az Egyesült Keresztyén Nemzeti Liga oltárt emelt és ezen az oltáron meggyújtotta a tüzet. Olyan tüzet gyujtsunk oltárunkon, hogy átégjen egy nemzet.

A Keresztyén Nemzeti Liga a két eszme igazolása mellett még egy nagy gondolatért is küzd.

Küzd a keresztyén egyesülésért és küzd a keresztyén internacionalizmusért.

Erezzük azt mélyen tisztelt uraim és hölgyeim, mily nagy jelentősége van ebben a sulyos időben a keresztyén világ elveibe való bekapcsolódásnak. A jövő a keresztyén gondolat és nemzeti eszme lesz.

A lelkek megfajtásáért való harcban a bolsevikiek minden eszközt megragadnak. Taskendben agitációs irodát állítottak fel a bolsevikiek és onnan folytatják hamisított dollárokkal és bankokkal a lelkek megnyerését.

Ennek a taskendi agitációs iskolának Magyarországra neveze az a taktikája, hogy a keresztyén egységet itt megbontják. Ezért határozta el, hogy beledobják a felekezetek között a viszály magját. Taskendből indul ki ez a sötét munka, a felekezeti gyűlölség keltésével akarják szétválasztani a magyarságot, hogy az külön törjék le.

Mementőt akarok kiáltani református testvéreimnek, ne üljete fel ennek az átkos politikának.

A magyar kálvinizmus mindig híven ápolta

a magyar lélek dacos erőjét. Történelmi hivatásaival jönne ellentétbe a magyar kálvinizmus, ha utjába állna a keresztyén szellem újábródásának. Történelmi hivatásánál a magyar református egyház nem jöhet összeütkezésbe. A konkolyhíntők egy rágalmat szoktak mondani a református egyházzal. Azt a rágalmat, hogy a destruktiónak ő volt a kezdeményezője.

Lelkemből tiltakozom ez ellen a rágalom ellen és tiltakoznak mindazok, akik vesetők erkölcsi téren.

A magyar kálvinizmus sohasem köthet fegyverszünetet a zsidó liberálizmussal, mert ezzel megtagadná történelmi múltját; gyengitené az erkölcsi megtisztulásban levő lehetőséget, gyengitené az újábródást és ellenállási lehetőséget és az egyházat kitenne a destruktív rágalmaszának (Taps.)

Mélyen tisztelt közgyűlés! Én igaz szeretettel szólok, talán gyenge szavakkal, talán nem kellőleg kifejezett szavakkal, de becsülettel szeretnék elszállni minden kálvinista lakásába és szeretnék egyenként meggyőzni mindenkit, hogy a református egyház nem lehet a napi pártpolitika uszályhordozója, csak az egyetlen nemzeti érdekek szolgálatában állhat.

Mik ezek a nemzeti érdekek? Ezek az érdekek napnál fényesebben rá vannak rajzolva a magyar égre.

Élet-halál harcra van most szó. Ha meg akarunk maradni, ápoljuk a fajnak gondolatát. Én minden református lelkész szeretnék felkérni, vigyázzanak talárjaik tisztaságára, mert ennek mindig ragyogni kell.

Az a református, aki elúzi magától a testvéreit, de ugyanakkor jött ment idegeneket magához vesz, az vétkezik a testvére és vétkezik egyháza érdeke ellen és sárba tapossa a nemzeti eszmét is. (Taps)

A magyar kálvinista egyház összefügg Magyarország sorsával. Mindenkor ápolja ez a templom a nemzeti gondolatnak. Nem kerülhet hivatásával ellentétbe soha.

Mélyen tisztelt Hölgyeim és Uram! Képzélek el, hogy ha ég a ház, lángokban van, kívül a vad ellenség áll és benn a házban testvérek vasvillával egymásnak mennek. A tűz meg a láng a házban egészen elterjedt, az ellenség nevet, hogy most nem kell támadni, el fognak pusztulni a támadás nélkül is. Ez ma a helyzet. Ég a fejük felett a ház és mi marakodunk a bajban.

Ma egy templomban voltam, ahol református magyar testvér dicsőítette az urat. Az én lelkem pedig tele lett az ő kiáradó melegével.

Én éreztem azt, hogy az a református lelkész az én lelkemből való lélek, éreztem azt, hogy közöttünk egy szoros kapcsolat van, amelyet semmi sem tud szétszakítani. Hisz ő is aggódik a magyarságért, ép úgy imádkozik a hazáért, mint ahogy én is vele együtt imádkoztam. Az én magyar lelkem imája az az ima volt, nem ismertem különbséget, én is az urat láttam és vele együtt imádkoztam „Uram szabadítsd meg a mi drága, porba sujtott magyar hazánkat.

Lehetséges, hogy én ebben a pillanatban itt nem tudok mindenkit meggyőzni, de én tudom és hiszem, hogyha elmennek innen csendes nyugalmas otthonukba, akkor azok a szavak, amelyeket mondtam Önöknek, ott megtalálják a talajukat és a jövőt látják maguk előtt. A nemzeti életben mindég voltak lelkek, amely lelkeknek fájdalmas kiállításában lehullott a nemzet jövőjéről a lepel. Az én lelkem érzem,

Handl
 Hajdud
 1921
 Sei
 ol

hívását teljesíti a jövő érdekében. Küzdöttem, hogy lelke erejével kérjem, hogy testvéreim, ha nem akarjátok önmagatokért, gondoljatok gyermekeitekre, akik ép oly bizonytalanul néznek a jövő elé. Azt akarjátok, hogy ezeknek ne legyen jövő feltámadás? Ha nem, hallgassák meg amit az én vergődő lelke mond:

„Magyarország feltámadásához a nemzeti gondolat apolására van szükség a keresztyén eszme támogatása mellett”.

Mert különben eljön a nagy halál, már pedig ennek a nemzetnek nem szabad meghalni ennek a nemzetnek élnie kell!

Hosszantartó eljenzés követte e lelkes szavakat. az egész közönség tombolva ünnepli a szónokot.

A hatalmas lendülettel és igaz szónoki hűvel elmondott mélyenjáró érzésű és gondolatokban gazdag beszéd teljesen magával ragadta a nagyszámu hallgatóságot, mely helyéről felállva percekig lelkesen ünnepelte Wolff Károlyt. A zaj lecsillapultával az elnöklő Haendel Vilmos indítványára elhatározta a Liga közgyűlése, hogy a beszédet egész terjedelmében megörökíti a közgyűlés jegyzőkönyvében.

Azután Bernáth István emelkedett szólásra. Wolff beszéde után nem tartja szükségesnek, hogy ő is beszéljen, de mint kálvinista ember meg kell, hogy köszönje Wolff Károly szavait. Megnyugtat mindenkit, hogy a kálvinista magyar, ha vallásos alapon áll, nem lehet a haza ellensége.

Ma vannak ugyan akadályok a kálvinizmus nemzeti feladatának útjában de azokat férfias elhatározással el lehet hárítani az utóból, mert el is kell hárítani!

A tüzásoktól azonban tartózkodjunk. — Utána br. Feilitsch Berchtold szólalt fel a Move képviseletében, s kijelentette, hogy a Move szívvel-lellekkel kiveszi és kifogja venni részét a Liga működésében.

Raday Gedeon gróf beszélt azután, s a Tevel nevében üdvözölte a Ligát, mint hűség fegyvertársát.

— Tegyük fogadalmat, — mondotta, — hogy mindenkit, aki utunkban áll, kegyelem nélkül el fogunk tiporni. Az ékverőt pedig, mint a pestises beteget, ki fogjuk rugni sorainkból! Legyen erős minden keresztyén felekezeti a maga hitében, de mint a szívárvány, őrizzék meg egységes fehérségüket.

Raday gróf nagy tetszéssel kísért beszéde után a közgyűlés tárgysorozatának tárgyalására tért át. Dr. Nagy János titkár felolvasta a múlt évről szóló titkári jelentést, melyből megállapítást nyert, hogy a debreceni osztálynak szegénytelenül alacsony, alig 1400 a taglétszáma. A pénztári jelentés után a közgyűlés ügyvezető elnöké választotta dr. Dávid István alelnököt, másodtitkárrá dr. Gátyási Jánost, főpénztárnokká pedig Martinek Ferencet. Az indítványok során dr. Iványi Béla egyetemi tanár, az EME debreceni csoportjának elnöke nyújtotta be határozati javaslatát a destruktív sajtó felelősségrevonásáról, mely lényegében teljesen azonos a fővárosi keresztyén társadalmának ismeretes határozatával, Debrecen részéről a D. Független Újságot sorozván az Az Est és fajtársai közé. A közgyűlés tündető helyesléssel tette magáévá az indítványt, melyhez a Tevel nevében Szomjas főispán, a keresztyénszocialisták nevében Csernyus képviselő, a gazdászok nevében br. Biffy Dezső, a vagongyári munkások nevében Lengyel János és a különféle egyesületek képviselői jelentették be csatlakozásukat.

Ezután a Liga közgyűlése az elnök zárószavai után a Hymnusz eléneklésével véget ért.

A sertéshus árak újabb megállapítása

Az 1921 március hó 6-án és 13-án életbe léptetett árszabály általános rendelkezéseinek épségben tartása mellett az 1921 évi március 22-től kezdődőleg a hentesáru árai az alábbiakban állapították meg:

Karaj (töviskes) 86 K, minden egyéb hus 77 K, fej, köröm 82 K, füstölt husnál további 20 százalékos felszámítás, máj, tüdő 26 K, friss kolbász 120 K, füstölt kolbász 130 K, száraz kolbász 160 K, olvasztani való friss szalonna 91 K, hárj 95 K, olvasztott zsír 111 K, paprikás szalonna 111 K, hurka 44 K.

Árviszsgáló bizottság.

A budapesti reformátusok Baltazár ellen

A református egyháznak és a magyar közéletnek kiváló vezéralakjai Kovácsy Sándor, a budapesti egyház főgondnoka elnöklete alatt ülést tartottak, melyen fontos határozatokat hoztak. A tanácskozáson a többek közt résztvettek: Slossy Aladár, Fáy Gyula, Szász Béla, Viczán István államtitkárok, Haller Lajos főügyész, Hossay Lajos ny. államtitkár, D. rányi Gyula, Bernáth István, Szász Károly volt képviselőházi elnök, Némethy Károly ny. államtitkár, György Endre és még számosan közéletünk kitűnőségei közül.

A határozat befejező része így szól:

Határozottan állást foglalnak és minden törvényes eszközzel küzdeni fognak mindama

törékvések ellen, melyek a református egyházat, vagy híveit destruktív irányba akarják terelni. Ehhez képest kárhoztalják a szabadkőművességnek okirattal bizonyított romboló irányzatát és minden olyan irányzatot, amely nem helyezkedik teljes hátrahozottsággal a nemzeti és keresztyén gondolat alapjára. Szeretett hazájukat és egyházukat féltő aggodalommal megállapítják, hogy a tiszántali református püspök ezekkel az elvekkkel szembehelyezkedett. Együttal azt a meggyőződésüket fejezik ki, hogy egyházuk lelkészei akkor szolgálják legigazabban és leg-sikeresebben a haza és egyházuk ügyét, ha nemes feladatukat hivatásuk körén belül maradva teljesítik.

A menekültek második napja

Székely Társaság matinéja -- Br. P. Horváth Emil a feltámadás utjáról

Vasárnapi számunkban beszámoltunk a menekültek első szombati napjáról, most főbb vonásokban a vasárnapiról fogjuk olvasóinkat tájékoztatni. A második napot a debreceni Székely Társaság rendezte, fényesen sikerült matiné keretében, mely délelőtt 11 órakor vette kezdetét a vármegyeház dísztermében. A Magyarok országos zongorás törzs bandája nyitotta meg a gondosan összeállított műsort szebbnél szebb, édesbuz kuruc nótákkal, majd a karzaton elhelyezett Városi Dalegylet adott elő szívhez szóló irredenta dalokat, melyek közül különösen a bujdosó székely dala oly erősen remegtette meg az érezni tudó válogatott hallgatóság magyar lelkét, hogy a fehér keszkenők egymásután kerültek elő rejtekükből...

E közben megérkeztek az Egy. Ker. Nemz. Liga kiküldöttjei is, kiket Darkó Jenő dr. egyetemi tanár, a Székely Társaság elnöke üdvözölt rövid beszéd keretében, hangsúlyozván, hogy a székelytől elvetté ugyan mindenét a hitvány rabló, de nem vette el a hazaszeregetől lángoló lelket. Utána Puskás Rózsa szavalta el Papp Váry Elemérné gyönyörű Hittvallását, a meggyalázott magyarság Híszékegyét, mély átérzéssel és nagy hatással, majd br. Peirisevich-Horváth Emil államtitkár emelkedett szólásra.

— A régi görögöknél, — mondotta, — az volt szokásban, hogy háboru előtt eloltották az oltár szent tüzet, nehogy az ellenség be-mooskolja azt! S amikor megszállott területet visszafoglaltak az ellenségtől, a görög ifjak versenyeztek abban, hogy valamely távoleső, érintetlen szent helyről sebes futással hozzanak tüzet az oltárokra. A mi oltárainkon is eloltották a szent tüzeket, Erdélyben és a Székelyföldön nem ég tűz most az oltárokon. De bi-zonyos, hogy egyszer újra meg kell azokat gyujtanunk. — Mi, menekültek, azért jöttünk Csonkamagyarországra, hogy annak szabad népétől vigyünk haza oltártüzet, Sajnos, ki kell mondanunk, hogy csalódtunk. Mi innen nem vihetünk haza oltár tüzet, mert a magyarságnak magának sincsen. Megfordítjuk hát a helyzetet: mi hozunk ide tüzet onnan, ahol azt kioltották, a rabbiincben vert Erdélyből.

— Rámutatok arra, hogy hogyan tudtuk mi Erdélyben sértetlenül megőrizni és fenntartani a nemzeti gondolatot? *Folytonos küzdelmek, áhitatos kitartás és súlyos áldozatok drán.* De anélkül a világ egy nemzete sem tudta azt megőrizni, mert nem is lehet. Csak nagyon erős és gazdag nemzeteknek adott mód arra, hogy gondatlanul éljenek. Még az angol is ezreit és százait áldozza fel fiainak távol világrészekben azért, hogy az angol nemzeti nagyság fenntartassék. Nekünk is erre az állápontra kell felemelkednünk. *Áldozatokat kell hoznunk azért, hogy a magyar nemzeti gondolat fenntartassék.* Erdély nagy fia, Utjeszenics Martinuzzi Fráter György a mohácsi vész után megmentette a nemzeti gondolatot és megmutatta az utóknak, hogy *Magyarország, míg a maga saját erejére támaszkodik, még van erős hite és bizodalma önmagában, nincs elveszve!*

— Nem az a mi bajunk most sem, hogy nincs anyagi erőnk, hanem az, hogy nálunk mindenki p-rancsolni akar és senkinek engedelmeskedni. Meg kell értenünk már végre,

hogy vezetőinkre hallgatnunk és teljes egészében érvényt kell szereznünk a tekintély forgalmának. *Erdély azért vesztett el, mert lábbal tiporták Pesten a tekintélyt és a vezetők nem elsősorban a végvárat megtartására, hanem uralmuk megszilárdítására gondoltak*

— A menekülteknek össze kell fogniok és meg kell változtatniok ezt a mentalitást, azt a magyar vétkes közömbösséget, mely mindenbe belenyugszik, mint valami fatalizmusba. Le kell a nemzetről vonszolni ezt a rossz tulajdonságát, amely annyi bajának kuforrása volt már. Mi bejártuk az egész országot, s szomorúan tapasztaltuk, hogy a magyar társadalom úgy él, mintha semmisen történt volna körülötte. Hajnalig tartó mulatságokat rendez, vigad és dorbézol. Ennek nem volna szabad így lennie. Be kell ezt látnunk, mert az igazság megismerése már félgógyulást jelent.

— Mi hát a teendők, hogy sötét sirunkból feltámadjunk? Kettő mindenekelőtt. *Először az, hogy a keresztyén magyar társadalom összefogjon, s egyesüljön a nagy feladatra, s mint a pestises beteget, vesse ki magából a bomlasztókat és ék-erőket.* Minden közre szük-sége van az országnak. *Második teendők a disciplina, a fegyelem helyreállítása. Ez a siker titka.* Én bejártam Németországot, s azt láttam, hogy egyes ofemer jelenségektől eltekintve, fogát vicioritva ugyan, de öntudatos daccal dolgozik minden német hazája talpra-állításán. Nekünk is úgy kell tennünk.

— A menekültek azonban nemcsak magukra gondolnak. Végső céljuk Szent István birodalmának visszaállítására. S jöhetnek, mindenüket otthagyták szükebb hazájukban, de magukkal hozták a székely nyakasságot és szívó-ságot, a törhetetlen fajszeretetet és izzó gyűlöletet a beesteien hódító iránt, s azt a szent fogadalmat, hogy Magyarország szétdarabol-sába nem fognak belenyugodni soha. *Az ország vezetőinek meg kell látniok azt a hatalmas robbantó erőt, mely a menekültek száz-ezeiben Csonkamagyarországon kütőésre vár, s nekik kell ügyelniok arra, hogy a robbanás egykor jóirányban történjék!* Megértéssel és szeretettel kell lennünk a menekültek iránt s nem szabad csak önmagunkat szeretnünk!...

A nagy tetszéssel fogadott mélyenjáró beszéd után Osváth Gyula zenével kísért kellemes éneke következett, majd Végvárának „Menetekel” és „Átok” című költeményeit szavalta el Nagy Lajos menekült székely egyetemi hallgató, azután a debreceni Városi-dalegylet adott elő irredenta dalokat és a matiné a Hymnusz eléneklése után háromnegyed 1 óra-kor véget ért.

Majd az Egyesült Nemzeti Liga diszköz-gyűlése után, melyről lapunk más helyen szám-olunk be, a Bika szálló kávéházában teadól-után volt, melyen Magyar Imre zenekara hang-versenyezett. Csernyus József joghallgató pe-dig irredenta dalt énekelt zenekísérettel nagy tetszéssel. — Szívesen áldozta itt filléreit a nagyszámu közönség a legsznb célra: men-ekült testvéreink felsegítésére. Jól eső érzéssel állapíthatjuk meg, hogy Debrecen közönsége meleg szeretettel karolta fel hontalanná lett magyar véreinek ügyét.

NAPI HIREK

— **A nagyhét a ref. nagytemplomban.** A husvétii ünnepre előkészítő nagyhét minden délutánján hétfőtől kezdve 5 órakor istentisztelet tartatik, melyeken a prédikációk a következő témákról szólnak: A bethlehemi gyermek-irtás, Erdős Károly. — A megkísértés, dr. Révész Imre. — Az ember fiának nincs hová fejét lehajtania, Molnár Ferenc. — A Gecsemáné eseményei, Nagy István. — A Golgotha, dr. Baltazár Dezső. — Asszony, imhol a te fiad, Makkay Lajos.

— **Személyi hir.** Csóka Sámuel polgármesterhelyettes-főjegyző meghülés okozta betegségéből felgyógyult és tegnap reggel ismét elfoglalta hivatalát.

— **A borbélymesterek figyelmébe.** Mint-hogy az utóbbi időkben az egyes elnököltek különösen a hűfélék ára nagymértékben esett, felhívja az árviszsgáló-bizottság a borbélymestereket, hogy az eddig követelt árakat az élelmickek olcsóbbulásához mérten szállítsák le, mert ha ezt elmulasztják, a bizottság erről való meggyőződés után maga fogja megállapítani az árakat. — Árviszsgáló-bizottság.

— **Az ipartestület új elnöke.** Vasárnap zajlott le a debreceni általános ipartestület elnökválasztás izgalmasnak ígérkezett aktuusa, mely délelőtt 11 órakor kezdődött a város háza nagy tanács termében és este 8 óra előtt ért véget. A négyezer tagot számláló tisztelőtreméltó testület tagjai közül csupán 1500 adta le szavazatát s 148 szótöbbséggel Varga Lajos eszmiadamestert választotta meg elnöknek. Mint értesülünk, Németh Aladár választói a szavazatok csekélységére való tekintettel lépéseket tettek a választás megsemmisítése iránt.

— **Géresi emlékünnap.** Két hónapja, hogy elhunyt Géresi Kálmán, a Csokonai-kör elnöke, a debreceni irodalom és tudomány élet ősz vezér alakja. Az elhunyt tudós oly nagy érdemeket szerzett Debrecen egész köznevelődési életében, hogy a Csokonai-kör külön emlékünnepeken ohajtja iránta érzett tiszteletét és kegyeletét leróni. Holnap, szerdán délután 5 órakor a vármegyeházán lesz ez az emlékünnap, amelyen bizonyára találkozni fognak nemcsak a Csokonai-kör tagjai, hanem a nagyrészt tudósoknak volt tanítványai, nagyszámú tisztelői.

— **Tégla és cserép árak.** Debrecen város területére az őszi körkémencei kézzel vetett falazó téglák ára 25 12, 65 centiméteres nagyságban az gyártótelep ezrenként 1400 korona. A tetőcserép ára 17-34 centiméteres nagyságban (kézzel vetett lapos) az gyártótelep ezrenként 1800 koronában állapították meg. Az elnök, aki a megállapított árnál magasabbat kér, követel, fogad el, vagy ad, az 1920. évi XV. t. c. rendelkezési nyerneket alkalmazást. Ezen árszabály 1921. évi március hó 22 én lép életbe. — Árviszsgáló-bizottság.

Április 6-ig szünetel a nemzetgyűlés

Interpellációk napja - Az indennitást megadták

Budapest, márc. 21. (Nemzeti St. tel. jel.) A nemzetgyűlést negyed 12 órakor nyitotta meg Kenéz Béla alelnök. Harmadszori olvasásban is elfogadja a Ház az indennitásról szóló törvényjavaslatot. Ezután áttérnek az interpellációkra.

Rassay Károly a mozgósínházak engedélyezése tárgyában kiadott rendeletek miatt interpellál hosszabb beszédben. A múlt évben két rendelet jelent meg e tárgyban. Megállapítja, hogy e rendelet a mozgósínházakra nézve sérelmes. Meg kell vizsgálni, megfelel-e a rendelet a magántulajdon elvének. Van egy szakasz, melyszerint a rendőrhatalóság engedélyezését a belügyminiszter felülvizsgálat tárgyává teheti. Ha valakitől vagyonát bármely módon elveszik, nem más, mint kommunizmus. (Nagy zaj, ellentmondások.)

Rassay Károly: Ez elidegeníti az idegen, a külföldi társaságokat. Interpellációját a belső igazságügyminiszterhez intézi, hogy hajlandók-e az 1920. évi október 1-én kiadott rendeletet felfüggeszteni és ehelyett sürgősen törvényjavaslatot benyújtani?

Tomcsányi Pál Vilmos igazságügyminiszter kijelenti, hogy az eddigi engedélyeket 4 hónapra adták ki. Hangsúlyozza, hogy azok, akikről elveszik az engedélyt, kártérítést fognak kapni.

Rassay Károly és Tomcsányi belügyminiszter viszonzalása után a választ tudomásul

— **A Salétrom laktanya szükségglakásai.** A város mérnöki hivatala a Salétrom laktanya szükségglakásainak kiszáraitására 12 ezer korona költség engedélyezését kérte a tanácstól. A tegnapi tanácsülés az összeget megszavazta.

— **Mész és cement árak.** Debrecen város területére a Diosgyőrből beszerzett égetett darabos mész ára 1000 kgr.-on felüli eladásnál 100 kgr.-k-nt 226 kor., 1000 kgr.-on alul, de 100 kgr.-on felül 100 kgr.-ként 250 kor., 100 kgr.-on alul kgr.-os tételekben 3 koronában állapították meg. Vaggon tételekben vasúti átlomáson átveve a mész ára 15565 korona. Portland cement ára 1000 kgr.-on felüli eladásnál 100 kgr.-ként 335 kor., 1000 kgr.-on alul, de 100 kgr.-on felül való eladásnál 100 kgr.-ként 352 kor. és 100 kgr.-on alul kgr.-ként 4 kor. 20 filléren állapították meg. A cementre vonatkozó árak a Felsőgalláról származó MAK jelzésű cementre vonatkoznak. Aki nem Diosgyőrről származó meszet hoz forgalomba, az minden esetben az árak külön megállapítását tartozik kérelmezni. Az ellen, aki a jelen szabályban megállapított árnál magasabbat bért követel, fogad el, vagy ad, az 1920. évi XV. t. c. rendelkezési nyerneket alkalmazást. Ezen árszabály 1921. évi március hó 22 én lép életbe. — Árviszsgáló-bizottság.

— **Az üzletek zárórája.** Annak idején megírtuk, hogy a Baross-szövetség beadvánnyal fordult a városi előljáráshoz, melyben a szénhiányra való tekintettel azt kérte, hogy az üzletek záróráját villamosáram megtakarítása és szociális szempontok figyelembevételével délután 5 órában állapítsa meg. Az előljárásg kikérte a világitási vállalat véleményét, mely most érkezett meg, s a kérelem teljesítését javasolja. Az előljárásg a Baross-szövetség kérelmének aktáit döntés végett felterjesztette a tanácshoz, mely tegnapi ülésében foglalkozott az ügygel dr. Tóth Emil tanácsnok előadásában s dr. Magoss György indítványára a pártoló javaslat dacára is irattárba tette az beadványt azzal az indokolással, hogy már nem aktuális, mert ugyanis világos van. A tisztí főügyész annak bizonyosan nem fognak annyira tapsolni a robotoló kereskedőségeknek, mint a szabadkőműves páholy vitézei, akiknek nevében ütött egyet a keresztényen Baross-szövetségen...

— **A Történelmi Társulat és a város.** A városi tanács átiratot intézett dr. Csányi Dezső országos főlevéltárhoz, mint a Magyar Történelmi Társulat ügyvezető alelnökéhez, s arra kérte, hogy a társulat régen megszakitott vidéki üléseinek sorozatát Debrecenben kezdje meg újra. A tanács az e célból megalakítandó helyi bizottságba a maga részéről dr. Csűrös Ferenc kulturtanácsnokot küldte ki.

— **A Szent László dalegylet tagjait** ma este 6 órakor a Varga-utcai r. kath. elemi iskolában tartandó énekpróbára tisztelettel meghívja Csernus Mihály a dalegylet elnöke.

Olchváry Zoltán

Egy új névvel lett gazdagabb Debrecen közéleté. Egy új névvel, mely mégis olyan ismerős. De nem csoda. Hiszen innen indult ki fényes pályájára az a férfiú, aki most, hosszú távollét után, valóban hazatér hozzánk.

Olchváry Zoltán, a debreceni kir. ítélőtábla új elnöke aránylag fiatalon, hatalmas munkaerejének teljes birtokában érte el azt a díszes polcot, ahol fényes tehetségeit, kiváló adminisztráló képességét és éles jogászai tudását áldásthózan gyümöleszthetheti. 1865-ben született december 5-én, mint Olchváry Lajosnak és Szunyoghy Ilonának fia. Iskoláit jórészt Debrecenben az ősi ref. kollégiumban és a debreceni jogakadémián végezte, s alig 21 éves korában, már 1887-ben a bírói pályára lépett, ahol szokatlanul gyorsan haladt előre.

Főnökei és kartársai mindig megbecsülték benne a lelkiismeretes tisztviselőt, a hatalmas munkaerőt és szorgalmat az alapos jogászai készütséget, a világos, éles judiciumot, a rendkívüli szdrvező erőt, a páratlan jó modort és a kartások és alantasok iránt mindenkor tanúsított kollégiális szeretetet. 1892-ben mint al-bíró a debreceni ítélőtáblához rendeltetett be tanácsjegyzőnek s öt év múlva már mint vezető járásbíró működött Hajdunánáson. 1901-ben ismét a debreceni táblánál találjuk mint elnöki titkárt, majd három év múlva mint ítélőbíró. 1913-ban a legfelsőbb bírósághoz, a magyar kir. curiához neveztetett ki ítélőbírónak s a tanácsoknak ő volt a legnagyobb erőssége. Hamarosan igazgatósági tagja lett az országos bírói egyesületnek, tagja az orsz. ügyvédvizsgáló bizottságnak és választmányi tagja a közszolgálati alkalmazottak nemzeti szövetségének, ahol mindenütt elismerésre méltó önzetlen munkásságot fejtett ki. A jogi szakirodalmat értékes dolgozatokkal gazdagította, amelyek a törvények előkészítésénél hasznos utbaigazításokat szolgáltattak és nem egyszer döntő befolyást gyakoroltak, épügy mint azok a magvas szakelőadások, amelyeket a jogászegylet fölkérésére tartott. Református egyházának ügyei iránt is mindig élénk érdeklődést tanúsított.

Ez évi február 17-én kelt az a legmagasabb kézirat, mellyel a legnagyobb területen működő debreceni kir. ítélőtábla elnökévé neveztetett ki.

Diszes méltóságába az ünnepélyes beiktatás holnap, szerdán délelőtt fog megtörténni. Az ünnep bensőséges lesz, de keretei jóval egyszerűbbek, mint az a szokásos. A tábla nagy termét a vörösek és az elnökök tönkretették, s így a beiktatás színhelye egy aránylag kicsiny terem lesz: az első emeleti 33-as számú szoba. Ott tartja az ítélőtábla teljes tanácsülését, melyre épen a hely szűke miatt igen csekély számú meghívó bocsájtattott ki. A tábla területén levő vármegyék és törvényhatósági városok főispánjai és első tisztviselői, a debreceni egyházak fejei, az alárendelt törvényszékek elnökei, a helybeli főbb hatóságok vezetői, a katonai körlet parancsnoka, az államrendőrség kerületi főkapitánya, a debreceni ügyvédi és a közjegyzői kamara elnökei, a tud. egyetem rektora, a tankerületi főigazgató, a középiskolák felügyelője, a máv. üzletvezető, a posta és távirtd. főnök, a pénzügyigazgató és csekély számú közönség lesz jelen a beiktatáson.

A teljes ülés délelőtt 10 órakor kezdődik, Pajor Kálmán ítélőtáblai tanácselnök vezetésével. A kinevezést tartalmazó legfelsőbb kézirat felolvasása után Átányi József kir. főügyész, Kolbenbeyer Kálmán kuriai bíró és Szoboszlay Sándor táblabíróból álló küldöttség hívja meg a tanácsülésre az elnököt, aki leteszi a hivatalos esküt, majd nagyobb szabású beszédben fejti ki programját s ismerteti azokat az elveket, amelyeket a rábizott adminisztrációban követni fog.

Ezután a küldöttségeket fogadja a beiktatott elnök, kinek határozott kívánságára tiszteletére tervezett diszebed, mint jelen körülményeink között nem stilszerű, elmarad.

— **Ujabb eng. dély gyógynövény termelésre.** Tóth Béla tanító a Hortobágy folyó balpartján elterülő földekre kért gyógynövénytermelési engedélyt. A tanács 2500 korona engedélydíj lefizetése ellenében megadta az engedélyt.

— **Vendéglősök figyelmébe.** Minthogy a hűfélék és egyéb nyers élelmiszerek ára az utóbbi időben tetemesen esett, fölhívja az árvizsgáló-bizottság a vendéglősök és hasonló üzemek tulajdonosainak figyelmét, hogy az üzletükben kiszolgáltattal s a fizetség által eddig meg nem állapított ételadagok árát az árak esésének megfelelő mértékre szállítsák le, mert ha ezt elmulasztják, a bizottság meggyőződés után az egyes ételadagok árát meg fogja állapítani. — Árvizsgáló-bizottság

— **A menekült szállodája.** Kiss Gábor erdélyi menekült szálloda nyitásra kért engedélyt a városi előjárásig. Az előjárás arra való tekintettel, hogy Kissnek nincs megfelelő képesítése a szállodai ipar gyakorlására, elutasította kérelmével. Felelősség folytán a tanács elé került Kiss Gábor ügye, s a tegnapi tanácsülés jóváhagyta az előjárás végzését.

— **A cipőkereskedők figyelmébe.** Az utóbbi idők tapasztalatai szerint a bórmenüek ára 30 százalékkal esett. Fölhívja a bizottság az illető kereskedőket, hogy a cipőkért felszámítható árakat a bórárak esésének mértékéhez képest szállítsák le, mert ha ezt elmulasztják, a bizottság a cipőárakat meg fogja állapítani. Árvizsgáló-bizottság.

— **Nagyerdei gőzfürdő csütörtökön március 24-én megnyílik.** Férfi napok: csütörtök, szombat, vasárnap és kedd. Női napok: péntek, hétfő és szerda. Kád- és gyógyfürdők április hóban nyílnak meg. Mult szezonban váltott jegyek április 10-ig érvényesek. Igazgatóság.

— **Husvét első és másodnapján nagy táncestély lesz a Royal szálló dísztermében.**

— **10 korona** a csomagoló papírnak Harmathy könyvkereskedőnél Fűvészkert-utca 14. szám.

Rose nyelviskola

Széchenyi-utca 42. sz.

Változás

a közlekedési tárcában

Budapest, márc. 21. Vass József közlekedési miniszter rövidesen távozik a közlekedési miniszterium éléről. Kiszagdapárti oldalról utódjául Máyer János államtitkárt emlegetik, nagyatádi Szabó István miniszter vejét.

SZÍNHÁZ.

— **Diszéladás a menekültnapon.** A Csokonai színház a szombat estét a menekültöknek szentelte. Ünneplő közönség töltötte meg a nézőteret és hálával adozott Egyed Lenke zsenialitásának és ügybuzgalmának, mellyel felejthetetlen képet varázsolt elénk. Szébbnél-szebb uri lányok és bájos kis csöppségek lejtettek csodaszép táncot, amit a valóságos orkányszerű tapsra meg is kellett ismételn. Ferkó Gyula mondta B. Horváth Emil „Mikes”-ének prólogusát, nagy hatással, majd maga a darab következett, az Egyvetértés színjátszó társulat előadásában. A játékon sok helyütt érezhető volt a dilettantizmus, de egyébként egyes szereplők sok tapsot váltottak ki.

Színházak és mozgószínházak közleményei:

Kedden B) bérletben „A kék szakáru hereg kerül színre.

Lengyel vér Eschtrut Natalia egész regényét ma utójjára mutatja be az Uránia. Előadások pontosan 5 és fél 8 órakor. Jegyelővétel délelőtt.

Herkules a csodaelefánt bűnügyi történet olasz Ambrosio film az Apollóban. Előadások 6 és 8 órakor.

TÖRVÉNYKEZÉS

§ **Handler Gyulát szabadlábra helyezték.** Ismeretes, hogy a debreceni kir. törvényszék gyorsított ötös tanácsa 6 évi börtönre ítélte Handler Gyula volt kormánybiztost, egészségügyi politikai megbízottat izgatás, lázadás, orgazdaság és zsarolás bűntette miatt. Handler körülből egy hónapja perének újrafelvételét kérte, hivatkozott sok mentőtanura, akiket a vizsgálat folyama alatt nem hallgattak ki.

Ma foglalkozott Bényey Gyula elnöklete alatt álló tanács Handler újra felvételi kérelmével.

Balogh István kir. ügyész a vádhatóság

képviselőtében az izgatás büntetőténem nem eljenzte a bizonyítás kiegészítését.

Handler Gyula hosszabb beszédet mondott. Egyenkint foglalkozott a vádakkal, az ítélet indokolásával s igyekezett azt megcáfolni.

Hivatkozott Kratochwill Károly vezérőrnagy, körletparancsnokra is. A bíróság helyt adott Handler kérelmének s elrendelte bűnpereinek újbóli tárgyalását, amikor is több új tanut fog kihallgatni. Helyt adott azonkívül Handler szabadlábra való helyezése iránti kérelmének is s azonnali szabadlábra helyezését rendelte el.

Női és férfi kalap megrendelések és javítások gyorsan és pontosan készítenek. **PIAC-U. 63. SZ.**

SPORT.

DVSE—DKASE 2:0. (0:0). (Diószegi uti pálya, 3500 néző.) Szép számu közönség előtt zajlott le a döntő jellegű bajnoki mérkőzés, amely az erőviszonyoknak megfelelő eredményt hozta.

A KASE három tartalékkal játszott, akik közül csak Buttkai vált be. Krausz csapnivalóan rossz volt. Petrucz több labdát szép stílusban védett. A vasutasok közül Zöld és Megyeri váltak ki.

Apró hirdetések.

— **Fox errier**

fél szátkás szőrű, sarga foltos, nőtény, vasárnap elveszett Bethlen-utca 45. szám alól. Viszszazárlító vagy nyomravezető illő jutalomban részesül. Kertész István. dr.

— **Bélyeggyár és vésőintézet**
P. ULÓ 1.
Bathyanyi-utca 22.
Telefon 1365.

— **Egy**
jókarban levő használt szánkahajós női varrógépet eladó. Borz utca 28.

— **Hagyma**
korlátlan mennyiségben kapható Tisztviselők Fogvászati Szövetkezeténél (Pénzügyi palota pince és Vár-utca 1. szám alatti üzlethelyiségben). Nagybán 3 kor., kicsinyben 3.50 korona árban kilogrammonként.

— **Hungária**
kávészék előtt elvazsolt relikviába levő amulettet. illő jutalomért házimesternél kérem leadni.

— **Eladó**
8-as huzaos cséplőgarnitúra összes felszereléssel együtt megtekinthető Henczidán Gulácsynál.

— **Kereskedelmi**
végzett kisasszonyt keresek egyelőre délutánokra Márton Kálmán Piac 44.

— **Eladó**
a város központján Kand a-u 4 b. sz. alatti új, modern emeletes ház. — Ertekezhetni a tulajdonossal.

— **Rövény és Altmann**
szűcsök, Piac 42. Pannónia épület. Bármilyen szakmában végző munkákat pontosan és jutányosan készítenek.

— **Aranyat**
mindenfélé ezüstöt, briliánsot, gyöngyöt vesz — Steiner Mihály Hatvan-u. 2. szám. I. e. nélet.

Az első féldobben változatos, bár lélek nélküli játékok érezhető volt ugyan a vasutas fölőny, mégis gólnélkül végződött. A második féldobben a vasutasok döntő fölőnybe jutnak, ami gólokban is kifejezésre jut. Erélyes és jó bíró volt Balogh Imre.

— **DMTK—DNYSE 3:0.** A nyomdászok szívósan vedekedtek, a DMTK a mult vasárnapnál gyengébb játékot produkált. Bíró Vadkerty Endre.

— **Kisvárdai SE—Szolnoki MTE 4:1.** Bajnoki mérkőzés.

— **Fővárosi eredmények.** A tegnapi nap nagy megseleptésekkel végződött. MTK—KAC 2:0, BTC—FTC 1:0, TTC—UTE 1:0, VII. ker. TVE—Törökvs 2:1, MAC—BAK 2:0.

— **A VII. Ker. TVE Debrecenben.** Szép sportban lezárta a közönségnek husvét két napján. A fővárosi elsőosztályú csapatok egyik legjobbjá, a VII. ker. TVE-jön Debrecenbe, amikor is a DKASE-val és DEAC-akkal fog játszani.

A tőzsde

Magyar korona 1.65.

Budapest, március 21. (Nemz. St. t. jel.)
— **Értékpapírpia.** Nem volt olyan lanyha, mint amilyennek várták, de csakhamar a kontrarain kerekedett fölül s spekulációs ajánlataival lényegesen lecsorította az árakat.

— **Valutapiac.** Az idegen valuták rohamos esése tovább tartott; különösen a szomszédos államok valutája esett. Napoleon 10:00—9:50, font 12:50—12:75, dollár 322—315, francia frank 22:00, márka 545—28, líra 13:20—12, rubel 162—155, lei 4:20—4:04, szokol 428—12, korona dinár 8:80—8:20, osztrák korona 0:51. Zürich, magyar korona 1:65 (megnyitás).

Dollárt és más idegen pénzt, aranyat, ezüstöt legeslegdrágábban vesz **Simon György** DEBRECEN, Kossuth-u. 11.

METEOR MUZGÓBAN

Bocskay-tér.

Holnap, 23-án szerdán

A megváltás.

Krisztus élete és halála és a Feltámadás.

Előadások kezdete d. u. 4, 6 és 8 órakor.

JEGYELŐVÉTEL

szerdán délelőtt 10 órától.

Helyárak: P. 16, F. 14, I. 12, II. 8, III. 6 korona.

Lapkihordó asszonyok

felvétetnek lapunk kiadóhivatalában Piac-utca 59. szám alatt

Konyhakertésznek

kiválóan alkalmas 950 □ ö. területű föld rajta jó készületű lakóházzal, gyümölcsfák és kuttal a Tócskeriben eladó.

Alkalmi vétel!

Cím a kiadóban.

Ára 200,000 kor.

Maga hamis

fogért, aranyért, briliánsért a legmagasabb napi árat kaphatja **Benedikt Jenő** újonnan berendezett aranyműves és ékszerész üzletében Piac 72.

Husvétí parfüm

Telefon 14-80

Telefon 14-80

szóródugós, manikeur és fésűkazotték, legfinomabb parfümök, szappanok, fésű és kefé-árak, mindentféle piperecikkek legeslegdrágábban szerezhelők be a

Korzó Drogueriában Piac-utca 42.